

2. søndag i fasten 2016 (392-391-163/44-58-588)

Fortællingen her i Markusevangeliet om sønnen der var besat af en ond ånd – findes også i de to andre synoptiske evangelier: Matthæus og Lukas – men her er fortællingen nærmest reduceret til telegram stil.

Det eneste gennemgående udsagn fra Jesu mund i alle de tre variationer er udtalelsen: »Du vantro slægt, hvor længe skal jeg være hos jer, hvor længe skal jeg holde jer ud? Ord som er møntet på disciplene – der ikke kunne drive den onde ånd ud af drengen - ja ord der er møntet på hele menneskeheden.

Dagens tekst vil noget mere – her spiller faren til den besatte søn en hovedrolle.

For her konfronterer Jesus ham med hans liden tro – da faren i sin nød tvivlende siger til ham: ”Hvis du kan gøre noget – så forbarm dig over os”. Det var lige det der manglede: ”hvis du kan” – mere vantro kan man vel ikke være. Hvis du kan! – jo »Alt er muligt for den, der tror.« er Jesu korte svar.

Da - ”Straks råbte drengens far »Jeg tror, hjælp min vantro!«

Nu er oversættelser fra den græske grundtekst jo sin sag – vi er jo mennesker – og endnu i den danske oversættelse fra 1907 – stod der en lille opdiget tilføjelse – for her står der – at ”Straks raabte Barnets Fader **og sagde med Taarer:** jeg tror; hjælp min Vantro! ”

Med tåre – som en der angre sin synd. Men det handler ikke om anger! Denne selvbestaltede tilføjelse kunne ikke være mere misvisende – for det er af den dybeste nød og i al hans vantro og fortabthed han råber sin elendighed ud. Her er vi hinsidig alle sentimentalitet og overflødige superlativer.

’Mørket kan ikke bekæmpes. Men ud fra mørket råber den forpinte sjæl – et nødråb om barmhjertighed. Om at få et lys bragt ind i mørket.

Nietzsche bliver ofte taget til indtægt for at være en Gudsforbægter – men det er nu en for enøjjet betragtning.

Hans tanke var i bund og grund at viser hvor ligegyldig forestillingen om gud var blevet blandt det moderne mennesker. Han stillede spørgsmålet om, hvor Gud er blevet af i menneskets liv, og giver selv svaret på sit spørgsmål – ved at vise at det mødes med uforstand og ligegyldighed. I bogen ”Den muntre videnskab, fra 1882 skriver han således om “Det skøre menneske.

Har I ikke hørt om det skøre menneske, der ved højlys dag tændte en lygte, løb hen på torvet og uophørligt skreg: ”Jeg søger Gud! Jeg søger Gud!” – Da der just stod mange af dem samlet, der ikke troede på Gud, vakte han stor latter.

Er han da blevet væk? Spurgte den ene. Er han faret vil som et barn? Spurgte den anden. Eller holder han sig skjult? – således skreg de op og lo sammen af ham.

Det skøre menneske sprang ind mellem dem og gennemborede dem med sit blik. ”Hvor er Gud henne?” råbte han. ”Jeg skal sige jer det! Vi har slået ham ihjel – I og jeg! Falder vi ikke ustandselig? Bagover, til siden, forover, til alle sider? Er der stadig et oppe og et nede? Strejfer vi ikke omkring som gennem et uendeligt intet? Ånder det tomme rum ikke på os?”

[...]Gud er død! Og vi har slået ham ihjel! Hvordan trøster vi os, vi mordere over alle mordere? [...]” Her tav det skøre menneske og så igen på sine tilhørere: også de tav og så forundret på ham. Til sidst kastede han sin lygte på jorden, så den gik itu og lyset slukkedes. ”

Det var lige sådan disciplene stod - der midt i skaren - rådvilde og diskuterende med den ganske verden om troen. En tro de mente at de have – og dog måtte de konstatere at de var magtesløse overfor al verdens nød og elendighed.

De troede at troen var en kraft – der blot man var i besiddelse af den – så kunne den bruges som man ville. Men da bliver troen til vantro.

For troen ejer ingen kraft i sig selv – og kan derfor heller ikke udrette noget som helst i sig selv.

At tro er at stå med tomme hænder og vide at man er sat under Guds åsyn. Intet andet.

Helbred min søn hvis du kan råbte han – og svaret lød: "Alt er mulige for den, der tror." og det at tro - vil sige at alt er muligt for Gud – og den der tror sætter hele sit liv ind for ham.

For sætter man sin egen tro frem – og begynder at regere med den – så er Gud borte med det samme – og dermed troen på ham.

Da i enrum spurgte disciplene Jesus om: ’Hvorfor de ikke kunde drive den onde ånd ud?’

Og han svarede: Fordi ”den slags kan kun drives ud ved bøn – eller mere præcist – som det står i Matthæusevangeliet version af samme beretning: "Fordi I har så lille en tro." Eller retter fordi I er vandtro.

”Du vantro slægt, hvor længe skal jeg være hos jer, hvor længe skal jeg holde jer ud”? Ord I sandhed sagt af den Herre der husvild og fattig gik omkring på jord med nådens ord.

Den menneskesøn som lydigt troede på sin himmelske fader – og lod sig overgive i de uforstandige menneskers hænder, for at blive slået ihjel. Den menneskesøn som derefter opstod på tredjedagen fra de døde.

Det er ham der er din og min tro – det er ham der er din og min stok og stav. Og sådan er bøn ligesom troen et udtryk for vores hjælpeløshed.

Det er det evangeliet vil os i dag – fortælle os at Gud tager imod og hjælper det menneske - som ikke har andet end sin hjælpeløshed og sin vantro at tilbyde ham.

Satan gjorde krav på jer for at sigte jer som hvede; men jeg bad for jer, for at jeres tro ikke skal svigte. Det er den opstandnes forbøn for det fortabte menneske. Og Ånden og livet er i hans ord.

Urolige hjerte – Hvorfor gør du dig smerte, du ej har behov? Er han ej min Fader, som råder for alt? Hvad sagde vor Herre til dig i din dåb? Var ikke det ordet »Fred være med dig«?

Sagt af den Herre - for hvem alt er muligt - den Herre som kan forbarme sig over vor vantro og dermed bringe barmhjertighed ind i mørket og dødens skygge.

Derfor: Lov og tak og evig ære, være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

Amen.